

ЛОГІСТИЧНА СКЛАДОВА У СТРАТЕГІЇ ЗБУТОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИМСТВ

Михальчишина Л. Г.,

к.е.н., доцент,

**Відокремлений структурний підрозділ «Ладизинський фаховий коледж
Вінницького національного аграрного університету»**

Як показує світовий досвід, в умовах демонополізації виробництва, лібералізації економіки, наявності і рівності різних форм власності, посилення конкуренції, збутова діяльність має вагомое значення у забезпеченні ефективності господарювання. Збутова діяльність вимагає особливої уваги, зокрема для аграрних підприємств, з метою оцінки впливу їх збутової стратегії на динаміку основних виробничо-господарських та фінансових результатів, особливо в сучасних несприятливих умовах, зумовлених військовою агресією Росії та руйнуванням логістичних ланцюгів збуту аграрної продукції. Об'єктивно для аграріїв ситуація дуже непростя в частині збуту, адже Україна вирощує значно більше ніж може спожити, всю продукцію продати на внутрішньому ринку неможливо, без морського експорту це зумовлює великі перехідні залишки та низькі ціни. Ефективний український агробізнес в умовах війни – це вміння адаптувати виробництво, збут та управління й оперативно аналізувати чинники ризику і ухвалювати рішення.

За експертними даними, ключові проблемами сфери логістики в умовах війни наступні:

- Блокування українських портів, зміна логістичних каналів експорту та імпорту;
- Неготовність інфраструктури, як нашої, так і європейської, великі черги на кордонах;
- Кадрові проблеми (відтік людського капіталу, мобілізація);
- Високі ціни на енергоносії або їх відсутність;

– Перебої в електропостачанні (найбільший вплив на складську логістику);

– Втрата виробничих потужностей і основних засобів [1].

Якщо ситуація з доступністю логістики не покращиться найближчим часом, під загрозою опиниться не лише український аграрний сектор, а й макроекономічна стабільність всієї країни, а також глобальна продовольча безпека в цілому [2, с. 134].

У сучасних умовах господарювання, які характеризуються змінами (політичними та економічними) підприємства задля збереження власних ринкових позицій вимушені: частково або повністю відмовитися від обраної логістичної стратегії (наприклад, відмова від аутсорсингу); розглянути доцільність використання нової логістичної стратегії (з врахуванням фактору часу); зосередитися на шляхах реалізації логістичної стратегії. Вирішення зазначеної проблеми полягає в розробці підприємствами адаптивних шляхів реалізації логістичних стратегій. Адаптивні шляхи реалізації логістичної стратегії — варіанти, що дозволяють зважаючи на стрімкі зміни політичних та економічних умов господарювання досягти передбачених логістичною стратегією результатів діяльності підприємства або зменшити негативний вплив таких наслідків. При визначенні доцільності використання адаптивних шляхів реалізації логістичних стратегій підприємствам, передусім потрібно розглянути відомі концепції, методи та прийоми, застосування яких є економічно доцільним [3, с. 69].

Серед резервів підвищення конкурентоспроможності все більш вагому роль відіграє використання інструментів стратегічного логістичного управління, а комплексне використання заходів зі стимулювання збуту дозволить максимально завантажити існуючі потужності підприємств і знайти нові шляхи реалізації продукції. При цьому логістичне управління забезпечуватиме оптимізацію затрат на такі заходи. Визначення ефективності стратегічного логістичного управління підприємством виступає одним із основних завдань як для дослідження фактичного стану логістичної діяльності,

так і для формування стратегій управління логістичною діяльністю аграрного підприємства на основі використання маркетингового підходу до підвищення конкурентоспроможності підприємства на аграрному ринку [4, с. 66].

Основною ідеєю стратегії збуту є пристосування до змін та дотримання курсу досягнення високої конкурентоспроможності. На регіональному рівні мета стратегії збуту зводиться до доведення продукції аграрного підприємства до споживача із мінімальними втратами. У цьому вона має бути орієнтована на більш повне задоволення платоспроможного попиту на сільськогосподарську продукцію з допомогою раціонального використання виробничого потенціалу аграрних підприємств задля забезпечення їх сталого розвитку.

Список використаних джерел

1. URL: <https://www.mikhailenko.com.ua/24-05-2023/logistyka-v-umovah-vijny-yak-zberegty-ta-pitrymuvaty-ekспортні-postavky/>
2. Радченко О.П. Проблеми та перспективи функціонування національних логістичних систем на ринках аграрної продукції. Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління, 2023. Том 21. № 2(51). С. 126–136.
3. Коваленко Г.О., Чукіна І.В. Логістичні стратегії сільськогосподарських підприємств. Агросвіт. 2021. №1-2. С. 65-70.
4. Макаренко Н.О., Вовчок С.В. Оптимізація логістичних рішень щодо забезпечення стратегічного управління розвитком аграрних підприємств. Вісник СумДУ. Серія «Економіка». 2020. № 4. С. 65-75.